

Benita Junni
Säterinrinne 6
02600 Espoo

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Enbacka, Kasaberget, Styvmorsbacken, Timmerbergen, Lillträskbergen ja Abborrforskyrkan

Hakija Junni Benita
Espoo

Yhteystiedot:
Säterinrinne 6
02600 Espoo

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtaus-oikeuden nojalla.

Valtausoikeutta on haettu viideksi (5) vuodeksi.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 22.10.2008 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella.

Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon. Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Hakemuksesta on pyydetty lisäselvitystä 31.10.2008.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:

-28.11.2008 karttoja, esteettömyystodistus

Hakemuksen käsittely

Hakija on samanaikaisesti hakenut valtausta usealle vierekkäin/lähekkäin sijaitsevalle alueelle.

Haetut alueet muodostavat yhden kokonaisuuden, joka käsitellään yhtenä hakemuksena. Samat henkilöt voivat olla asianosaisia samoin perustein usean alueen osalta. Hakijan toimittamassa esteettömyystodistuksessa, kaivoskivennäisiä koskevassa otaksumassa tai tutkimusten arvioitua määrää ja laatua koskevassa selvityksessä ei eritellä asioita yksittäisten valtausalueiden osalta. Haettu aluekokonaisuus käsitellään ja ratkaistaan yhdellä päätöksellä.

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Kirkkonummi (257)

KaivNro 8694/1; valtausalueelle ehdotettu nimi: Enbacka

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
257-439-001-001	RÅBACKA	JUNKARS	5,40
257-439-001-002	JUNKARS	JUNKARS	55,27
257-491-002-000	HENRIKAS	VÅRNÄS	19,95
		Yhteensä ha	80,62

KaivNro 8694/2; valtausalueelle ehdotettu nimi: Kasaberget

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
257-409-001-006	RÖNNBERG	DOMVIK	5,65
257-472-001-002	RILAX	RILAX	38,41
257-484-001-019	SÄFVALLS	SEVALS	44,02
		Yhteensä ha	88,08

KaivNro 8694/3; valtausalueelle ehdotettu nimi: Styvmorsbacken

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
257-453-001-030	NYÄNG	KÄRRAS	35,25
257-453-001-032	KÄRRAS	KÄRRAS	14,24
		Yhteensä ha	49,49

KaivNro 8694/4; valtausalueelle ehdotettu nimi: Timmerbergen

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
257-413-001-007	TRÄSKÄNDA A	EESTINKYLÄ	13,20
257-413-001-058	SÖDERKULLA	EESTINKYLÄ	4,30
257-453-001-011	LÖFKULLA	KÄRRAS	4,52

257-453-001-036	TROLLBACKA	KÄRRAS	1,00
257-456-001-001	SOLBACKA	LILLESTBY	2,05
257-456-001-015	ESKOS	LILLESTBY	2,86
257-456-002-004	NIKULA	LILLESTBY	4,86
257-456-003-005	OPPIBACKA	LILLESTBY	3,14
257-456-003-007	NURKIS	LILLESTBY	3,72
257-456-003-010	SOFIELUND	LILLESTBY	0,58
257-474-001-012	SKINNARBY	LILLESTBY	20,31
		Yhteensä ha	60,54

KaivNro 8694/5; valtausalueelle ehdotettu nimi: Lillträskbergen

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
257-413-002-039	HOMMAS	EESTINKYLÄ	10,21
257-421-001-095	MOLNBERG	GRUNDTRÄSK	1,37
257-421-001-110	JOHANNELUND I	GRUNDTRÄSK	6,54
257-421-007-004	VUORISTO	GRUNDTRÄSK	22,95
257-421-007-011	KALLIORANTA	GRUNDTRÄSK	30,17
257-456-002-004	NIKULA	LILLESTBY	10,58
257-456-003-005	OPPIBACKA	LILLESTBY	12,29
		Yhteensä ha	94,11

KaivNro 8694/6; valtausalueelle ehdotettu nimi: Abborrforskyrkan

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
257-413-002-037	MONICALUND	EESTINKYLÄ	0,90
257-413-002-038	BERGÅSA	EESTINKYLÄ	1,06
257-413-002-039	HOMMAS	EESTINKYLÄ	24,80
257-413-003-003	BRUKKÄRR	EESTINKYLÄ	3,17
257-413-003-017	NIKUS	EESTINKYLÄ	43,31
		Yhteensä ha	73,24

Haettujen valtausalueiden pinta-ala on yhteensä 446,08 ha.

Kaivosviranomaisen on tarkistanut karttajärjestelmän avulla hakemuksessa ilmoitetut pinta-ala- ja tilatiedot ja tehnyt tarvittavat korjaukset kyseisiin tietoihin.

Hakija on rajannut haettuja alueita lausuntoihin ja mielipiteisiin annetun vastineen toimittamisen yhteydessä. Kaivosviranomaisen on tehnyt tarpeelliset muutokset karttoihin.

Haettuihin valtausalueisiin sisältyvien kiinteistöjen rajat ilmenevät liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Valtausalue 8694/1 on lähimmillään noin 200 metrin ja valtausalue 8694/2 noin 500 metrin päässä Natura 2000 -verkostoon kuuluvasta alueesta Saltfjärdenin - Tavastfjärdenin lintuvedet (FI0100025).

Valtausalue sijaitsee kokonaisuudessaan alueella, jolla on voimassa oikeusvaikutteinen yleiskaava: Yleiskaava 2020 tai Saaristo- ja rannikkoalueiden osayleiskaava. Yleiskaava 2020 on tullut lainvoimaiseksi 13.9.2000 ja Saaristo- ja rannikkoalueiden osayleiskaava on tullut lainvoimaiseksi 17.2.1998.

Esteettömyystodistus

Hakija on toimittanut esteettömyystodistuksen.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu alueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: kvartsi, maasälpä, rauta.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on tiedotettu hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti niitä asianosaisia jotka ovat kaivosviranomaisen tiedossa ja joiden yhteystiedot on kaivosviranomaisen tiedossa. Hakemuksesta on lähetetty 24.6.2013 ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja Museovirastolle.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 30.8.2013 saakka alueen kunnanvirastossa ja Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 30.8.2013.

Hakemuksesta on tiedotettu lisäksi hallintolain 62 §:n mukaisesti yleistiedoksi antona. Hakemuksen nähtävillä asettamisesta on ilmoitettu Virallisessa lehdessä sekä Helsingin Sanomat ja Hufvudstadsbladet -sanomalehdissä 26.6.2013.

Valtausalueeseen rajoittuvien naapurikiinteistöjen omistajia ei ole katsottu asianosaisiksi, koska hakija on hakemuksessaan ilmoittanut luopuvansa kaivoslain (503/1965) 12 §:n antamasta oikeudesta käyttää valtausalueiden ulkopuolella olevia maa-alueita teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten.

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty päätöksen liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Tukes hylkää hakemuksen. Valtausoikeutta ei myönnetä.

Päätöksen perustelut

Yleiset perustelut

Kaivoslain (621/2011) 178.2 §:ssä säädetään, että tämän lain voimaan tullessa vireillä olevissa asioissa noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei kaivoslain (621/2011) 19 luvussa toisin säädetä.

Hakijan on oltava kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitetulla tavalla valtauskelpoinen.

Kaivoslain (503/1965) 4 §:n 1 momentin mukaan sen, joka haluaa käyttää kaivoslain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määräämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:ssä säädetään valtaushakemuksessa esitettävistä tiedoista. Sen 1-kohdan mukaan kaivosviranomaiselle kirjallisesti tehtävässä valtaushakemuksessa on esitettävä hakijan nimi, ammatti, kotipaikka ja osoite sekä selvitys siitä, että hakija on valtauskelpoinen. Alue, jolla esiintymän otaksutaan olevan, tulee ilmoittaa mainitsemalla läänin, kunnan, kylän ja tilan nimi sekä tilan rekisterinumero tai, milloin on kysymys tilaan kuulumattomasta alueesta, vastaavat tiedot (kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 2-kohta). Lainkohdan 3-kohdan mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei ole lain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä. Edelleen kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4-kohdan mukaan tulee ilmoittaa, mitä kaivoskivennäisiä hakija otaksuu alueella olevan ja mihin otaksunta perustuu sekä perustelut tarpeellisten tutkimusten arvioidusta määrästä ja laadusta. Valtausalueelle tulee myös ehdottaa nimeä (kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 5-kohta). Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:ää täydentävät ja täsmentävät kaivosasetuksen (663/1965) 5 ja 6 §.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisena ja selvittämättömänä hylätä. Asianosainen voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain (434/2003) 22 § täydentää kaivoslain (503/1965) 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa (503/1965) säädetyt edellytykset. Saman lainkohdan 2 momentin mukaan valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Aikaa määrättäessä tulee ottaa huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Ratkaisun yksityiskohtaiset perustelut

Haetut valtausalueet Enbacka, Kasaberget, Styvmorsbacken, Timmerbergen, Lillträskbergen ja Abborrforskyrkan on käsitelty yhdellä kertaa. Useampaa kuin yhtä aluetta koskevat hakemukset käsitellään säännönmukaisesti yhtenä kokonaisuutena. Tähän ratkaisuun ei vaikuta se, millaisia alueita hakemukseen sisältyy (ts. esimerkiksi virkistys- ja ulkoilualueita sekä maa- ja metsätalousalueita) vaan se, että sama hakija on samalla kertaa hakenut valtausoikeutta useaan kaivoslaissa (503/1965) tarkoitettuun enintään yhden neliökilometrin suuruiseen valtausalueeseen, jotka voivat sijaita toisistaan fyysisesti erillään, mutta ovat kuitenkin malminetsinnällisesti samaa kokonaisuutta.

Hakijan toimittama esteettömyystodistus, jonka mukaan valtaushakemuksen alueilla ei ole kaivoslain 6.1 §:ssä tarkoitettuja esteitä, on puutteellinen ja ristiriidassa Kirkkonummen kunnan antaman lausunnon kanssa. Esteettömyystodistus ei sisällä kannanottoa kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdan mukaisesta valtauksen esteestä. Hakijan toimittamaa esteettömyystodistusta ei ole kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdan osalta pidettävä hyväksyttävänä selvityksenä siitä, että valtausalueilla ei ole mainittuja valtauksen esteitä.

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohtaa on muutettu 1.1.2001 voimaan tulleella lailla 1102/2000. Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdan (1102/2000) mukaan valtausta ei saa suorittaa (valtauksen esteet) ilman erityistä syytä asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella, jos kunta vastustaa sitä alueiden käyttöön liittyvästä pätevästä syytä. Lakimuutoksen esitöiden mukaan (HE 148/2000) esityksellä on ollut tarkoitus mm. parantaa kunnan mahdollisuuksia vaikuttaa maankäytön suunnitteluun sekä parantaa maankäytön kokonaisvaltaista suunnittelua valtausalueella. Valtausoikeuden myöntämisedellytyksiä arvioitaessa em. lakimuutos tulee ottaa huomioon. Mikään lakimuutoksen perusteluissa ei viittaa siihen, että lainsäätäjän tarkoituksena olisi ollut pitää kynnys kunnan vastustuksen huomioimiseen kovin korkealla. Näin ollen kunnan vastustusta on pidettävä lainkohdassa tarkoitettulla tavalla pätevänä, ellei sen ole objektiivisesti arvioiden selvästi katsottava perustuvan muuhun kuin alueidenkäyttöön. Lainsäätäjän on katsottava tehneen tietoisin valinnan säätäessään, että alueen kunnan vastustus voi muodostaa esteen jo valtaus- eli malminetsintävaiheessa, eikä vasta kaivosvaiheessa.

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdassa asetettu lähtökohta on siis se, että oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella valtauksen myöntäminen on lähtökohtaisesti poissuljettua kunnan vastustaessa hakemusta alueiden käyttöön liittyvästä pätevästä syytä, joka on toisin sanoen valtauksen este. Tämä este on kuitenkin mahdollista sivuuttaa tapauksessa, jossa käsillä on kaivoslain 6.1 §:n 8-kohdassa tarkoitettu "erityinen syy". Erityisen syyn käsillä olo muodostaa siten poikkeuksen kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdassa tarkoitettuun pääsääntöön koskien alueen kunnan vastustuksen merkitystä valtauksen esteenä.

Haettu valtausalue sijoittuu kokonaisuudessaan oikeusvaikutteisten yleiskaavojen alueelle. Alueella voimassaolevat oikeusvaikutteiset yleiskaavat on hyväksytty ennen nyt ratkaistavan valtaushakemuksen vireille tuloa. Haettuihin valtausalueisiin kuuluu em. kaavojen mukaista maatalous- sekä maa- ja metsätalousvaltaista aluetta. Alkuperäiseen hakemukseen sisältyi myös kaavamerkinnällä maaseutumaisen asumisen alueeksi varattua aluetta, jonka hakija rajasi pois lausuntojen ja mielipiteiden johdosta antamassaan vastineessa. Osa hakemusalueesta sijoittuu kunnan lausunnon mukaan parhaillaan kaavoitukseen tulevaan osayleiskaava-alueeseen.

Kirkkonummen kunta on vastustanut valtausta kokonaisuudessaan. Vastustuksen syyksi on ilmoitettu se, että valtausoikeuksien myöntäminen olisi huomattavassa ristiriidassa olemassa olevan asutuksen sekä kunnan oikeusvaikutteisten yleiskaavojen ja alueidenkäyttötavoitteiden kanssa. Kunnan mukaan tulevassa alueidenkäytön suunnittelussa tarkastellaan tarkemmin asutuksen sekä virkistys-, metsätalous- ja suojelualueiden osoittamista uusien, nykykriteereihin perustuvien luontoselvitysten ja kunnan alueidenkäyttötavoitteiden pohjalta. Lisäksi kunta on viitannut alueen merkitykseen yhdyskuntarakentamisen, metsätalouden ja virkistykseen sekä luonnon monimuotoisuuden osalta. Kunnan lausunnossa esiin tuotiin perusteisiin sisältyvä välittömästi alueiden käyttöön liittyviä näkökohtia, joilla on katsottava olevan keskeistä merkitystä hakemusalueen nykyistä ja tulevaa käyttöä silmälläpitäen. Kaivosviranomaisen katsoo näin ollen, että Kirkkonummen kunta on vastustanut valtauksen suorittamista kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdassa (1102/2000) tarkoitetulla tavalla alueiden käyttöön liittyvästä perustellusta syystä. Kunnan vetoaminen oikeusvaikutteiseen yleiskaavaan valtausoikeuden myöntämistä vastustettaessa muodostaa kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdan mukaisen esteen.

Edellä viitattu lakimuutos 1102/2000 on katsottava tehdyksi käsillä olevan kaltaisia tilanteita silmällä pitäen, eikä kaivosviranomaisella ole syytä jättää lainsäätäjän tahtoa huomioimatta myöntämällä valtausoikeus oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueelle kunnan vastustaessa valtausoikeuden myöntämistä. Asiaa harkitessaan kaivosviranomaisen on antanut osaltaan merkitystä myös sille kunnan lausunnossa esiin tuodulle seikalle, että Kirkkonummi on kasvava kunta, minkä myötä kunnan alueidenkäyttöön ja sen suunnittelemiseen kaavoituksen keinoin kohdistuu paineita. Kirkkonummen kunnan ja sen alueen erityispiirteiden vuoksi ei voida katsoa, että haettuihin alueisiin kohdistuvat suunnitelmalliset eli kaavoitukseen perustuvat maankäyttöön intressit olisivat niin yleisluontoisia, että ne tulisi syrjäyttää valtaushankkeella.

Hakija on vastineessaan esittänyt, että tutkimusluvan nojalla harjoitettava toiminta ei varsinaisesti aiheuta haittaa ympäristölle eikä pilaa maisemia ja alueet hyvin suunniteltuina soveltuvat entistä paremmin kaikkeen virkistykseen. Lisäksi hakija on viitannut siihen, että alueen kaavamerkinnät (M) sekä (MT) ovat tarkoitettu maatila- ja metsätalouden ja siihen soveltuvien elinkeinojen harjoittamiseen ja hakijan mukaan "kyseinen kaivostoiminta voidaan rinnastaa maatila- ja metsätalouteen soveltuviin elinkeinoihin koska paikan päällä lähinnä louhitaan mineraaleja ja haitat ovat lähinnä vähäinen melu ja pöly". Alueella voimassa olevan kaavan on laatinut Kirkkonummen kunta, joka on vastustanut valtausoikeuden myöntämistä alueella voimassa olevaan oikeusvaikutteiseen yleiskaavaan vedoten. Kaivosviranomaisen näkemyksen mukaan malminetsintää, tai varsinkaan kaivostoimintaa, ei voida vastoin alueen kunnan kantaa pitää kaavassa tarkoitetulla tavalla maa- ja metsätalouteen soveltuviin elinkeinoihin kuuluvana eikä valtausoikeutta voida näin ollen myöntää ilman erityistä syytä.

Hakija on esittänyt näkemyksensä kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdassa tarkoitetusta erityisestä syystä, jonka perusteella hakemus tulisi hyväksyä kunnan vastustuksesta huolimatta. Esitettyä kaivoksen työllistävää vaikutusta sekä mahdollisuutta kaivannaismineraalien vientiin ei voida huomioida erityisenä syynä ratkaistaessa ainoastaan tutkimustyöhön oikeuttavaa valtausasiaa. Paitsi kaivosviranomaisen ratkaisukäytännössä, myös oikeuskäytännössä on

linjattu, että valtausvaiheessa ei tule eikä voida ennakoida mahdollista kaivospiirin määräämistä ja kaivosoikeutta. Esimerkiksi korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjaratkaisussa KHO:2008:10 todetaan muun ohella, että valituksenalaisen "päätöksen lainmukaisuutta arvioidaan ainoastaan valtaukselle säädettyjen esteiden ja edellytysten kautta, eikä mahdollisen myöhemmän kaivostoiminnan harjoittamisen edellytyksiä tässä yhteydessä voida tutkia". Saman on katsottava koskevan paitsi kaivostoiminnan harjoittamisen edellytyksiä, myös kaivostoiminnasta seuraavaa työllistävää ja vientiä lisäävää vaikutusta hakijan esittämänä "erityisenä syynä", jonka perusteella valtausoikeus tulisi myöntää kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdassa tarkoitettua esteestä huolimatta.

Lisäksi hakija on esittänyt erityisenä syynä, että haetuilla alueilla on harvinainen, laaja ja särötön sekä helposti ja edullisesti hyödynnettävissä oleva maasälpä- ja kvartsiesiintymä. Hakemuksessa esitetyistä HiTec-sovelluksista, lamellirakenteista ja niihin soveltuvista esiintymistä ei ole esitetty tutkimustietoa tai hakijan tekemiä selvityksiä ja kyseen on siten erityisesti helpon ja edullisen hyödynnettävyyden osalta katsottava olevan keskeisesti oletuksesta. Hakija on otaksunut alueella olevan kvartssia, maasälpää sekä rautaa. Kaikki otaksutut kaivoskivennäiset ovat Suomen kallioperässä erittäin yleisesti esiintyviä alkuaineita ja mineraaleja. Myös tällä on merkitystä arvioitaessa sitä, onko käsillä kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdassa tarkoitettua erityistä syytä myöntää valtausoikeutta alueelle, johon kohdistuu kaivoslain 6.1 §:n 8-kohdassa tarkoitettu este, eli alueen kunnan alueidenkäyttöön liittyvä pätevä vastustus. Hakijan esittämien seikkojen ei voida katsoa olevan riittävä peruste alueen suunnitelmallisen (ts. kaavoitukseen perustuvan) maankäytön syrjäyttämiseen.

Kaivosviranomaisen näkemyksen mukaan hakijan ei voida hakemuksessaan katsoa osoittaneen sellaista kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdassa tarkoitettua erityistä syytä, jonka perusteella hakemus tulisi hyväksyä. Kaivosviranomaisen valtausoikeuden hakijan esittämää "erityistä syytä" koskevassa soveltamiskäytännössä merkitystä on annettu erityisesti sille, jos hakijalla on olemassa oleva, haettavan valtauksen läheisyydessä sijaitseva kaivos, ja haettavan valtauksen myötä on ollut tarkoitus luoda edellytykset kaivoksen mineraalivarantojen kasvattamiseksi. Erityisenä syynä malmipotentialin osoittamisessa on pidetty myös haettavalla alueella aikaisemmin toiminutta kaivosta. Näistä esimerkeistä käy ilmi, että kynnystä "erityisen syyn" ylittymiseen on pidetty varsin korkeana, ja kun on katsottu, että erityinen syy täyttyy, harkintaan on vaikuttanut ainakin epäsuorasti varsinainen kaivostoiminta - joko samalla hakijalla lähialueella oleva kaivos, tai haetulla alueella aikaisemmin toiminut kaivos. Erityisen syyn olemassaoloa harkittaessa nyt ratkaistussa hakemuksessa ei ole ollut käsillä tällaisia eikä vastaavina pidettäviä syitä. Edellä tarkoitettulla tavalla kaivosviranomaisen on katsonut kunnan vastustuksen perustuvan alueidenkäyttöön liittyvään pätevään syyhyn, joten hakemus on tullut hylättyä.

Kaivoslain (503/1965) 8 §:ssä säädetään valtaushakemuksessa ilmoitettavista tiedoista. Sen 1 momentin 4-kohdan mukaan hakemuksessa on ilmoitettava, mitä kaivoskivennäisiä hakija otaksuu alueella olevan ja mihin otaksunta perustuu sekä perustelut tarpeellisten tutkimusten arvioidusta määrästä ja laadusta. Ko. lainkohtaa on muutettu lakimuutoksella 1625/1992. Ennen muutosta valtausta haettaessa oli kohdan mukaan ilmoitettava ainoastaan, mitä kaivoskivennäisiä hakija otaksuu alueella olevan. Lakimuutosta perusteltiin lain esitöissä (hallituksen esitys 120/92) seuraavasti: aiheettomasti tehtävien valtausten rajoittamiseksi ehdotetaan valtauksen hakijalta vaadittavaksi myös ilmoitusta niistä geologisista ja muista perusteista, joihin ilmoitus otaksutuista kaivoskivennäisistä perustuu, sekä perusteluista tarpeellisten tutkimusten arvioidusta määrästä ja laadusta.

Hakemuksen mukaan kaivoskivennäisiä koskeva otaksunta perustuu geologisiin karttoihin, GTK:n geologien antamiin tietoihin sekä opinnäytetyöhön. Hakijalla on ollut kaivoslain

(605/1965) mukainen varaus keskeisille osille haetuista valtausalueista ennen hakemuksen jättämistä. Asiassa saadun selvityksen perusteella ei ilmene, että hakija olisi käyttänyt varausajan tehokkaasti valtaushakemuksen valmisteluun ottaen huomioon myös kaivoslain (503/1965) 3 §:n mukaisen yleisen oikeuden etsintätyöhön. Osa tutkimussuunnitelmassa esitetyistä toimenpiteistä ei edellytä valtausoikeutta, vaan nämä olisi voinut suorittaa ennen hakemuksen jättämistä tai hakemuksen käsittelyaikana ja käyttää hakemuksen tukena. Kaivosviranomaiselle ei ole toimitettu tietoa tällaisten toimenpiteiden suorittamisesta.

Kaivosviranomainen toteaa, että normaalitilanteessa valtaushakemuksessa tarkoitettu otaksunta voi olla melko yleisluontoinen edellyttäen, että otaksunnasta ja hakemuksesta kokonaisuudessaan ilmenee, ettei sitä ole tehty aiheettomasti. Alueen kunta on kuitenkin nyt käsillä olevassa tapauksessa vastustanut valtausoikeuden myöntämistä edellä esitetyllä tavalla alueiden käyttöön liittyvään pätevään syyhyn perustuen. Kaivosviranomainen katsoo, että kunnan vastustaessa hakemusta alueiden käyttöön liittyvästä pätevästä syystä, myös hakemuksessa esitetyn esiintymää koskevan otaksunnan tulee olla tavanomaista perustellumpi sisältäen yksilöidyn ja seikkaperäisen selvityksen alueen malmipotentialista. Tämä kaivoskivennäisiä koskevan otaksunnan korotettua tasoa koskeva kynnys jää hakemuksessa ylittymättä, josta syystä otaksuntaa kaivoskivennäisistä, erityisesti haettava kaivoskivennäinen huomioiden, ei kaivosviranomaisen näkemyksen mukaan voida pitää tässä tapauksessa riittävänä valtausoikeuden myöntämiseksi alueen kunnan vastustuksesta huolimatta.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan tapauksessa, jossa valtaushakemus on puutteellinen taikka asia muutoin kaippaa lisäselvityksen, hakijalle voidaan varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisena ja selvittämättömänä hylätä. Hakija on täydentänyt hakemustaan ja esittänyt lausuntoja koskevassa vastineessaan näkemyksensä erityisestä syystä, jonka myötä valtaus tulisi alueelle alueen kunnan vastustuksesta huolimatta myöntää. Edellä perusteluissa esitetyt seikat huomioiden kaivosviranomainen katsoo, että edellytykset valtauksen myöntämiselle olisivat jääneet puuttumaan vaikka hakijaa olisi pyydetty uudelleen täydentämään hakemustaan, mistä syystä kaivosviranomainen ei ole katsonut tarpeelliseksi pyytää hakijalta ennen päätöksentekoa lisätäydennystä hakemukseen.

Nämä perusteet huomioiden kaivosviranomainen katsoo, että valtausta ei voida myöntää haetulle alueelle. Valtaushakemus hylätään.

Koska hakemus hylätään kokonaisuudessaan edellä esitettyjen perusteiden vuoksi, muiden lausunnoissa ja mielipiteissä esiin tuotujen seikkojen ja tutkimustoiminnan niille aiheuttamien vaikutusten yksityiskohtainen selvitys on katsottu tarpeettomaksi. Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei myöskään mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia ole käsitelty tässä päätöksessä.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Päätöksen lopputulos huomioiden yksilöityjen vastausten antaminen lausuntoihin ja mielipiteisiin on katsottu tarpeettomaksi.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai jotka ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Asiakirjan nähtäville asettamisesta ilmoitetaan hallintolain (434/2003) 62 §:n mukaisesti Virallisessa lehdessä ja viranomaisen ilmoitustaululla. Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla.

Päätöstä koskevan tiedon julkaiseminen sanomalehdessä on päätöksen lopputulos huomioiden katsottu ilmeisen tarpeettomaksi.

Virallinen päätös on suomenkielinen. Kaivosviranomainen on tehnyt päätöksestä myös ruotsinkielisen käännöksen.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä 3 olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)
Kaivoslaki (621/2011)
Kaivosasetus (663/1965)
Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)
Luonnonsuojelulaki (1096/1996)
Hallintolaki (434/2003)
Työ- ja elinkeinoministeriön asetus maksullisista suoritteista (6/2008)

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 505 2127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Meeri Myllykangas
ylitarkastaja

LIITTEET Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu
Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine
Liite 3: Valitusosoitus
Liite 4: Kartta haetuista valtausalueista

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Otaksuma perustuu

- geologisiin karttoihin (kallioperä on sopivan ikäistä)
- Geologisen tutkimuskeskuksen geologien antamiin tietoihin
- pro gradu -tutkielmaan.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Tutkimus olisi kaksivaiheinen. Ensin tutkitaan valtausalueiden avokallioita kalliotutkalla. Tämän perusteella arvioidaan alueen säröisyyttä karkealla tasolla. Jos avokalliotutkimus on lupaava ja potentiaalinen alue riittävän iso, tehdään tarkempia tutkimuksia poraamalla. Tutkimus on tarkoitus teettää Geologisella tutkimuslaitoksella.

Tutkimuksen ensimmäinen vaihe kestää 6-12 kk. Toisen vaiheen kesto on noin 36 kk.

Kaikki vuodenajat soveltuvat tutkimuksiin kohdissa jossa on paljas kallio. Kun tutkimus vaatii, että kallioperän pinta saadaan näkyviin maansiirtotöitä tekemällä tämän tyyppiset työt soveltuvat parhaiten syksyyn ja talveen kun lintujen pesintäaika on ohi.

Lupaavan alueen löydyttyä tehdään koeporauksia, joiden tuloksia myös hyödynnetään mahdollisen kvartsin ja maasälvän eroteltavuuden selvittämiseksi. Analysoidaan jauhautuminen sekä mineraalikoostumus. Malmin koostumuksen määrittelemiseksi poraaminen on välttämätöntä.

Tämän jälkeen teetetään koe-erottaminen, jonka perusteella selviää miten taloudellisesti kannattavaa kvartsin ja maasälvän tuottaminen on. Rautapitoisuus sekä missä muodossa rauta esiintyy, ratkaisee pitkälle erottamisen kannattavuuden.

Koko alueen kartoittaminen vie todennäköisesti 3-5 vuotta.

Poraustyöt soveltuvat parhaiten syksyyn ja talveen kun lintujen pesintäaika on ohi.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Kirkkonummen kunta

Kirkkonummen kunta vastustaa haettujen valtausoikeuksien myöntämistä. Kunnalla on vastustamiselle alueiden käyttöön liittyvät pätevät syyt, jotka ovat kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaan valtauksen esteenä. Hakemuksessa ei ole esitetty erityistä syytä, jonka perusteella valtausoikeus tulee kaivoslain 6 §:n mukaan myöntää oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella kunnan vastustaessa sitä alueiden käyttöön liittyvästä pätevästä syytä.

Vastustamisen perustelut

Kirkkonummen kunta katsoo, että valtausoikeuksien myöntäminen olisi huomattavassa ristiriidassa olemassa olevan asutuksen sekä kunnan oikeusvaikutteisten yleiskaavojen ja alueidenkäyttötavoitteiden kanssa. Kirkkonummi on kasvava kunta, jossa viheralueita otetaan rakentamisen piiriin. Hakemusalueelle ulottuva Kantvikin seutu on kunnan tavoitteiden mukaan keskeinen ja kasvava asuin- ja työpaikka-alue. Valtausoikeuksien myöntäminen olisi ristiriidassa myös rakentamisen vastapainoksi säilytettävien viheralueiden kanssa.

Kunta on varannut hakemusalueet oikeusvaikutteisissa yleiskaavoissa pääosin metsätaloukseen ja hajakenttämiseen sekä osin maaseutumaiseen asumiseen. Tulevassa alueidenkäytön suunnittelussa tarkastellaan tarkemmin asutuksen sekä virkistys-, metsätalous- ja suojelualueiden osoittamista uusien, nykykriteereihin perustuvien luontoselvitysten ja kunnan alueidenkäyttötavoitteiden pohjalta. Kunta on ostanut vuonna 2011 etuosto-oikeudella Lillträskbergenin valtaushakemusalueen pohjoisosan yhdyskuntarakentamista sekä virkistys- ja mahdollisia suojelutarkoituksia varten. Hakemusalueisiin kuuluu alueita tiloista, joilla on yhteensä noin 100 laskennallista hajakenttäpaikkaa yleiskaavojen periaatteiden mukaan. Kaikilla hakemusalueilla on toteuttamattomia hajakenttämisoikeuksia. Hakemusalueet ovat tärkeitä metsätalouden harjoittamiselle. Niillä käydään myös virkistäytymässä Sepänkannaksen ja Pilvijärven taajamista ja läheisiltä haja-asutusalueilta ja kauempaakin. Hakemusalueiden virkistysmerkitys tulee entisestään kasvamaan asutuksen lisääntyessä. Hakemusalueilla on maakunta- ja kuntatason ekologisen verkoston ydinalueita ja yhteyksiä, jotka ovat tärkeitä luonnon monimuotoisuudelle. Hakemusalueiden läheisyydessä on Tavastfjärdenin linnustollisesti tärkeä lahti, josta osa kuuluu Saltfjärdenin ja Tavastfjärdenin lintuvedet - Natura-alueeseen. Lahti ja sitä ympäröivät kalliit muodostavat maisemallisesti arvokkaan kokonaisuuden. Itäiset hakemusalueet sijoittuvat osittain Uudenmaan liiton kulttuurimaisemaselvityksen mukaiselle Eestinkylän ja Piispankylän kulttuurimaisema-alueelle, joka on maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö.

Perustelujen osa-aluekohtaiset taustat

Kasabergetin hakemusalue sijoittuu pääosin alueelle, jonka valtion ympäristöhallinto on määritellyt arvokkaaksi kallioalueeksi (Alueelliset ympäristöjulkaisut 350, Suomen ympäristökeskus 2004). Luokittelun mukaan Kasabergetillä on valtakunnallista tai muutoin huomattavaa luonnonsuojelullista merkitystä. Kasaberget on hyvin edustava osa Obbnäsin rapakivimassiivia. Alueella on huomattavat biologiset, geologiset ja maisema-arvot sekä historialliset ja virkistyselliset arvot. Alue sijoittuu osittain Eestinkylän ja Piispankylän kulttuurimaisema-alueelle, joka on maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö. Kasaberget on suosittu retkikohde ja lintujen muuton seuranta-alue. Alue on tärkeä luonnon ydinalue

ja osa Upinniemen ja Kantvikin välistä viheryhteyttä ekologisessa verkostossa. Yleiskaavassa hakemusalue on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M).

Styvorsbackenin hakemusalue sijoittuu pääosin em. valtakunnallisen selvityksen mukaiselle arvokkaalle kallioalueelle. Hakemusalue on osoitettu yleiskaavassa osin maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M) ja osin maatalousalueeksi (MT). Alue sijoittuu osittain Uudenmaan liiton kulttuurimaisemaselvityksen mukaiselle Eestinkylän ja Piispankylän kulttuurimaisema-alueelle, joka on maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö. Alueella on tärkeitä ekologisen verkoston osia. Maakuntakaavassa alueen kautta kulkee ulkoilureitti. Enbackan hakemusalue sijaitsee Tavastfjärdenin lahden rannalla. Tavastfjärden on arvokas lintuvesialue, josta osa kuuluu Naturaan. Saaristo- ja rannikkoalueiden osayleiskaavassa hakemusalue on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M). Alueen kautta kulkee maakuntakaavassa ulkoilureitti. Alue sijoittuu osittain Eestinkylän ja Piispankylän kulttuurimaisema-alueelle, joka on maa-kunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö. Ensimmäiseen vaihemaakuntakaavaan liittyvän selvityksen mukaan alue on tärkeä osa maakunnallista ekologista verkostoa. Alueella kulkee maakunnallinen ekologinen yhteys, joka yhdistää Porkkalanniemen kärjen Finnräskin seudun metsiin. Timmerbergenin hakemusalue on osoitettu yleiskaavassa pääosin maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M) ja koillispäästään maaseutumaisen asumisen alueeksi (A-1). Osa alueesta on osoitettu yleiskaavassa merkinnällä piv (vedenhankinnalle tärkeä pintavesialue) ja osa merkinnällä pv-3 (muu pohjavesialue). Kyseisistä pintavesialueista Valkolammesta johdetaan vettä Upinniemen varuskunnalle ja Niittylampea käytetään varuskunnan varavesilähteenä. Hakemusalue on Kantvikin osayleiskaava-alueen vieressä. Ensimmäiseen vaihemaakuntakaavaan liittyvän selvityksen mukaan hakemusalueen kautta kulkee maakunnallinen ekologinen yhteys.

Lillträskbergenin hakemusalue on osoitettu yleiskaavassa maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Osa alueesta on osoitettu yleiskaavassa merkinnällä piv (vedenhankinnalle tärkeä pintavesialue) ja osa merkinnällä pv-3 (muu pohjavesialue). Hakemusalueella on vireillä kaksi suunnittelutarveratkaisua. Hakemusalue kuuluu Kantvikin osayleiskaava-alueeseen, jonka kaavoitus on juuri alkamassa. Kunta on hankkinut etuosto-oikeudella hakemusalueen pohjoisosan yhdyskuntarakentamista varten. Hakemusalueen lähistöllä on paljon asutusta, mm. Pilvijärven ja Sepänkannaksen taajamat. Ensimmäiseen vaihemaakuntakaavaan liittyvän selvityksen mukaan hakemusalueen kautta kulkee maakunnallinen ekologinen yhteys ja osa alueesta on maakunnallisen ekologisen verkoston luonnon ydinaluetta. Hakemusalueen vieressä on luonnoiltaan arvokas korpi ja lähistöllä on Lillträskin rantasuon luonnonsuojelualue. Abborrforskyrkanin hakemusalue on osoitettu yleiskaavassa pääosin maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M) ja koillispäästään maaseutumaisen asumisen alueeksi (A-1). Lähistöllä on paljon asutusta, mm. Pilvijärven ja Sepänkannaksen taajamat.

Abborrforskyrkanin hakemusalue on Kantvikin osayleiskaava-alueen vieressä. Ensimmäiseen vaihemaakuntakaavaan liittyvän selvityksen mukaan alueen kautta kulkee maakunnallinen ekologinen yhteys ja osa alueesta on maakunnallisen ekologisen verkoston luonnon ydinaluetta.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Valtausalueet ovat lähimmillään noin 200 metrin päässä luonnonsuojelualueesta ja Natura 2000 -verkostoon sisältyvästä alueesta.

Luonnonsuojeluohjelmat ja -alueet

Osa-alueet 8694/2 Kasaberget ja 8694/3 Styvmorsbacken: Nämä alueet sijaitsevat pääosin luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaaksi todetulla Kasabergetin kallioalueella.

Osa-alue 8694/5 Lillträskbergen; Alueen läheisyydessä sijaitsee Lillträskin rantasuon luonnonsuojelualue.

Pohjavesialueet

Valtausalueet eivät sijaitse pohjavesialueilla.

Lajit

Valtaushakemuksen lähialueilta on tietoja luontodirektiivin liitteen IVa lajin, liito-oravan esiintymisestä, joten on todennäköistä, että sitä esiintyy myös hakemuksen alueilla. Liito-orava on luonnonsuojelulain 49 §:n nojalla suojeltu laji ja sen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä. Liito-oravien esiintyminen on selvitettävä, jotta valtausalueiden tutkimustoimenpiteillä ei rikottaisi luonnonsuojelulain 49 §:n mukaista kieltoa.

Alueiden erityispiirteet

Osa-alue 8694/1 Enbacka; Alueen läheisyydessä sijaitsee valtakunnalliseen lintuvesiensuojeluohjelmaan ja Natura 2000 -verkostoon sisältyvä Saltfjärdenin-Tavastafjärdenin lintuvedet.

Ennen kaivostoiminnan aloittamista on tarpeen arvioida toiminnan vaikutukset Natura-alueen valinnan perusteena oleviin luontotyyppeihin ja lintulajien elinympäristöihin luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisesti.

Valtausalueilla on voimassa oikeusvaikutteinen yleiskaava. Uudenmaan ELY-keskuksen käsityksen mukaan hakemuksessa ei ole esitetty erityisiä syitä, miksi kaivoslain mukainen tutkimuslupa tulisi myöntää Kirkkonummen kunnan yleiskaavoitetulle alueelle.

Museovirasto

Museovirasto on perehtynyt valtaushakemukseen ja toteaa siitä arkeologisen kulttuuriperinnön osalta lausuntonaan seuraavan.

Valtausalue sijaitsee Kirkkonummen kunnan eteläosassa, jonka muinaisjäänneet tunnetaan suhteellisen huonosti johtuen siitä, ettei alueella ole koskaan tehty varsinaista perusinventointia. Tällä hetkellä alueelta tehdyt havainnot perustuvat ainoastaan tutkijoiden satunnaisiin käynteihin. Valtausalueella tiedetään sijaitsevan kaksi muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamaa kohdetta. Näistä ensimmäinen on historiallisen ajan kylänpaikka Junkars (mj. rek. nro 1000010793), joka sijaitsee lohkolla 8694/1 Enbacka. Toinen kohde on lohkolla 8694/6 Abborrforskyrkan sijaitseva kolmesta erillisestä ihmisen tekemästä kivirakenteesta koostuva vallikokonaisuus Abborrforskyrkan (mj. rek. nro 1000007274). Rakennelma ajoittunee historialliseen aikaan, tosin sen sijaintikorkeus mahdollistaa myös huomattavasti varhaisemman ajoituksen. Kiveyksen funktiota ei tiedetä.

Kiinteiden muinaisjäänneiden lisäksi Junkarsin kylänpaikasta noin 150 metriä itään päin on löydetty kivikautinen reikäkivi (KM 3887:1). Paikan sijaintikorkeuden perusteella esine on kuitenkin aikoinaan hukattu veteen, eikä se siten indikoi alueella olevaa kivikautista asuinpaikkaa.

Valtausalueen tutkimuksissa tulee huomioida se, että historiallisen ajan asuinpaikat saattavat olla hyvinkin laajoja, jopa useamman hehtaarin kokoisia. Jotta alueen säilyminen voidaan turvata, tulee se rajata pois valtaukseen liittyvistä maastotutkimuksista. Myös Abborreforskyrkanin kivirakennelma on rajattava toimenpiteiden ulkopuolelle.

Koska valtausalueen kiinteiden muinaisjäännösten inventointitilanne on varsin heikko, eikä kaikkia alueen kiinteitä muinaisjäännöksiä tunneta, on maastotutkimuksissa varauduttava siihen, että muinaisjäännöksiä saattaa olla tutkattavilla alueilla. Muinaismuistolain perusteella kaikki muinaisjäännökset ovat rauhoitettuja automaattisesti heti löytyessään. Lain 14§ mukaan muinaisjäännökseksi arvioidun kohteen löytymisestä on viipymättä ilmoitettava Museovirastoon jatkotoimenpiteiden toteuttamiseksi.

Museovirasto edellyttää, että kun tutkimuksen perusteella valitaan tarkempia tutkimuksia edellyttävät alueet, tulee näistä lähettää tiedot Museovirastoon. Museovirasto selvittää tuolloin alueiden tarkemman tutkimustarpeen. Mikäli kiinteiden muinaisjäännösten sijainti alueella on selvityksen perusteella mahdollista, tulee alueilla tehdä arkeologinen inventointi. Tutkimukset muinaisjäännösten osalta rahoittaa muinaismuistolain 15 § mukaan hankkeen toteuttaja. Museovirastolle tulee varata riittävästi aikaa arvioinnin tekemiseen. On myös syytä huomioida se, että arkeologisia tutkimuksia voidaan tehdä vain lumettomaan vuodenaikaan.

Rakennetun kulttuuriperinnön osalta lausunnon antaa Museoviraston ja Länsi-Uudenmaan maakuntamuseon välisen yhteistyösopimuksen nojalla maakuntamuseo.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

(tilan Brukkärr 257-413-3-3 omistaja)

Mielipiteen esittäjä vastustaa omistamansa kiinteistön alueelle kohdistuvaa valtaushakemusta.

Perusteina mm. se, että toiminta vaikuttaisi pohjavesiin haitallisesti (kuten lähellä olleella Hilan louhoksella kävi), toiminta tapahtuisi lähellä asumustani/piha-alueitani/rakennuksiani. Alueella on myös metsä/puutarhatoimintaa. Kunta myös suunnittelee alueella ns. Prikirannan/Strömsbyn asemakaavaa/kaavan muutosta, hankenumero 23200, joten toiminta vaikeuttaisi oikeusvaikutteisen kaavan toteuttamista. Lähialueilla on ympäristötukialueita ekosysteemiensä vuoksi. Myös näitä ekosysteemejä hanke vaurioittaisi.

Edellämainittuihin seikkoihin viitaten mielipiteen esittäjä katsoo, että hanke pitää hylätä.

(tilan Johannelund I 257-421-1-110 omistaja)

Mielipiteen esittäjän tila Johannelund I RN:o 257-421-1-110 Grundträskin kylässä sijaitsee valtausalueella 8694/5. Alueen yhteispinta-ala on 6,9 ha. Alue sijaitsee Helsingin eteläpuolella, suuntaa-antavat koordinaatit ovat: 60°04' N, 24°25' E.

Perustelut vaatimukselle valtausten 8694/5 ja -/6 hylkäämisestä:

1. Kaivostoimintaa ei pidä harjoittaa Suur-Helsingin alueella, missä asutusta on lähietäisyydellä, eikä kaivostoiminta täällä paranna Pohjois-Suomen työtilannetta.

2. Pilvijärvi, joka on herkkä järvi, rajoittuu valtausalueisiin 8694/5 ja kaivostoiminta alueella voisi pilata järven kokonaan, koska suuri osa tämän alueen valumavesistä laskee Pilvijärveen. Järvi on nykyään virkistyskäytössä ja puhtaan veden ansiosta hyvä uimapaikka, järvessä on oma uimaranta. Toinen osa valumavesistä laskee Stor-mosseniin.

3. Kaivostoiminta valtausalueilla 8694/5 ja -/6 voisi pilata tärkeän Stor-mossenin luontoalueen, koska Stor-mossen sijaitsee keskellä valtausaluetta tai valtausalueen valumavedet laskevat Stor-mosseniin.

4. Pilvijärven ja Stor-mossenin valumavedet laskevat Estby-Lill-Å -jokeen, joka voisi saastua, mikäli kaivoksesta aiheutuisi vähäisiä ympäristölle vaarallisia päästöjä. Tällaiset päästöt koskisivat kaikkia maa-alueitani:

a. Tvära, 1:36, 24,2 ha

b. Tvära I, 7:7, 9,6 ha

c. Tvära II, 7:13, 0,5 ha

d. Johannelund, 5:4, 7,6 ha

e. Lillhem, 1:1, 0,5 ha

f. Johannelund I, 6,9 ha (valtausalueella 8694/5)

Yhteensä 49,3 ha

5. Estby-Lill-Å -joesta vesi laskee Estby-Stor-Å -jokeen, joka vuorostaan laskee Saltfjärdeniin. Saltfjärden on lain suojelema Natura-alue.

6. Tväran tila sijaitsee kunnallisen vesi- ja viemäriverkoston ulkopuolella ja siksi olemme erittäin riippuvaisia porakaivomme vedestä, koska vesisuonet kulkevat lounaasta koilliseen Stor-mosseniin tulevan puron poikki.

7. Estby-Stor och Lill-Å åbolag -nimisen jokiyhdistyksen puheenjohtajana vastustan kaikkea kaivostoimintaa valtausalueilla 8694/5 ja -/6 mikä voisi tuhota koko Estby-Stor ja Lill-Å -vesistön sekä maanviljelyn jokien reunamilla. Estby-Stor- ja Lill-Å -joet yhdistyvät toisiinsa kahdessa (2) eri kohdassa, ja siksi koko Eestinkylän tasanko on vaaravyöhykkeessä jos vesi saastuu. Ongelma on silmännähtävä pidempinä sadekausina, kuten esim. syksyllä 2012 sekä lumen sulaessa keväisin. Tällöin joet täyttyvät yli äyräiden ja tulvivat pelloille. Jos kaivoksista pääsee ympäristömyrkyjä tai vastaavaa luontoon, kaikki viljelysmaat voisivat tuhoutua ja maataloustuotteiden tuottaminen saatettaisiin kieltää (Talvivaara-päästöt hyvässä muistissa). Kaikki vedet Kirkkonummen pohjoisosasta, Kirkkonummen kirkonkylästä (asfaltoitu) ja valtausalueilta 8694/5 ja -/6 kulkevat Estby-Stor- ja Lill-Å -jokien kautta, mikä asettaa suuria vaatimuksia jokialueen maanviljelijöille, joiden tällä hetkellä täytyy pitää uomat auki ongelmien minimoimiseksi.

8. Omistamani tila Johannelund I RN:o 257-421-1-110 Grundträskin kylässä tulee menettämään arvonsa täysin, mikä merkitsee että alue ei enää kelpaa maanviljelytoiminnan vakuudeksi. Kun alue menettää arvonsa, se ei enää kelpaa pankeille vakuudeksi, se on arvoton! Kuten ympäristössä on tehty, myös tälle alueelle voisi mainiosti rakentaa useita omakotitaloja, tonttien arvo olisi n. 700 000 € (v. 2013).

Vaatimukset valtauksille 8694/5 ja -/6 mikäli Tukes jättää huomiotta maanomistajan vaatimuksen valtauksen 8694 hylkäämisestä:

Laki 621/2011 ”Lain soveltamisala: Tässä laissa säädetään kaivosmineraaleja sisältävän esiintymän etsinnästä ja hyödyntämisestä, kullanhuhdonnasta valtion omistamalla alueella ja ...”

Tämä alue, jolle valtaus 8694 on tehty, on yksityisomistuksessa, jolloin tätä lakia voi käyttää yleisprosessina, mutta palkkioita ja muita kuluja määritettäessä on käytettävä kyseisen alueen markkina-arvoja.

1. Johannelund I:n yhteispinta-ala on 6,9 ha josta 6,54 ha on valtauksen piirissä, toisin sanoen n. 95 % yhteispinta-alasta. Vaatimus on että koko pinta-ala tulee ottaa valtauksen piiriin.
2. Toiminnan alkaessa maanomistajan ja valtaajan nimiin on asetettava vakuus jonka suuruus on 10 000 €/ha, sen takaamiseksi että valtaaja suoritettujen toimenpiteiden jälkeen palauttaa alueen elokuussa 2013 vallinneeseen tilaan. Valtaaja esittelee tulevat projektisuunnitelmat kerran vuodessa, ja vakuuden suuruus perustuu näihin suunnitelmiin. Vakuutta voidaan korottaa, mikäli toimenpiteet ovat aiemmin esiteltyä suuremmat.
3. Vakuutta voi myös käyttää muihin kuluihin kuten metsän kaatamiseen, kiinteistöveroon, tiemaksuun sekä muihin maksuihin ja kuluihin, mikäli valtaaja ei hoida maksuja.
4. Kulkuteitä varten korjattavasta tai kaadettavasta metsästä maksetaan 10 €/alkava metri.
5. Valtaajan tulee maksaa tilan kiinteistövero.
6. Valtaajan tulee maksaa tilan tiemaksu.
7. Valtaajan tulee maksaa tilan metsänhoitomaksu.
8. Maanvuokramaksu on 1000 €/ha/vuosi valtausajana. Vuokra maksetaan aina kerran vuodessa 15 päivän kuluttua valtauksen alkamispäivästä. Valtausajana on koko Tukesin myöntämä aika.
9. Viivästyskorko myöhästyneille maksuille on 10 %.
10. Mikäli Tukes myöntää luvan kaivostoiminnalle jommallakummalla valtausalueella 8694/5 tai -/6, valtaajan on ostettava koko tila Johannelund I (pinta-alaltaan 6,9 ha) käypään tonttihinintaan.
11. Valtaaja vastaa kaikista ylimääräisistä kuluista jotka voivat aiheutua perinnästä, lakimiestuesta, oikeudenkäyntikuluista, sopimusten laatimisesta, ajokilometreistä, kokouskuluista ja muista vastaavista kuluista.
12. Ennen töiden aloittamista valtaaja ottaa vesinäytteet riittävän monesta kohdasta Pilvijärvestä Saltfjärdeniin ja Stor-mossenista Saltfjärdeniin. Näytteet otetaan 2 kertaa vuodessa koko valtausajana sekä 2 vuotta sen jälkeen. Mittaustulokset on toimitettava Tukesille ja Estby Stor- och Lill-åbolag -yhdistykselle kuukauden kuluessa näytteiden ottamisesta.
13. Kaivostamme tulee ottaa vesinäytteitä samanlaisella seurannalla kuin kohdassa 12.

14. Valitusprosessi on kuvattava yksiselitteisesti ja lähetettävä kaikille valtausalueen maanomistajille ja valtausalueen rajanaapureille ennen kuin etsinnän saa aloittaa. Sen lisäksi kaikilla maanviljelijöillä ja maanomistajilla Estby Stor- och Lill-åbolag -yhdistyksen varrella on oltava oikeus lausua mielipiteensä valtauksesta.

15. Mikäli valtaaja aloittaa maasälvän ja kvartsin etsinnän valtausalueilla 8694/5 ja/tai -/6, edellytän että kaikki asianosaiset ovat hyväksyneet nämä palkkioita ja kuluja sekä seurantoja koskevat pääperiaatteet.

(tilan Oppibacka 257-456-3-5 omistajat)

Mielipiteen esittäjien omistama tila Oppibacka 257-456-003-005, ja siihen kiinteästi kuuluva Nurkis 257-456-003-007, harjoittaa maa- ja metsätaloutta Kirkkonummen Lill-Estbyn kylässä. Valtaushakemus 8694/4 ja 9494/5 pitää sisällään näistä tiloista 19,15 ha, eli käytännössä koko metsätaloudesta koostuvan maa-alueen. Kaivos toteutuessaan vahingoittaisi koko edellä mainitun elinkeinotoiminnan harjoittamista merkittävästi, ellei tekisi sitä jopa mahdottomaksi.

Lähialueen asukkaat ja kauempanakin asuvat käyttävät tiloja, kuten muitakin hakemukseen liittyviä tiloja sienestys- ja marjastusmaina sijaiten koko ajan voimakkaasti kasvavan kuntamme väestöpohjan virkistysalueena. Alue on myös merkittävä hirvieläinten (hirvi, kauris ja valkohäntäpeura) "laidunalue".

Valtausalueen tuntumaan on myönnetty poikkeusluvin vuosi vuodelta lisää uusia ympärivuotisia rakennuslupia. Siksi tuntuu ihmeelliseltä, ettei tarvitse edes kuulla valtausalueeseen rajoittuvia naapurikiinteistöjä hankkeen tiimoilta. Muistutettakoon siitä, mikä kansanliike syntyi paikallisen väestön toimesta vastustamaan jo ennen asutuksen syntymistä perustetun kivilouhimon {257-413-1-50 ja 257-413-1-31} toiminnan jatkumista vastaan.

Edellä olevan perusteella mielipiteen esittäjien kantana on, ettei hakijalle tulisi myöntää valtausoikeutta hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen ainakaan siltä osin kuin ne koskevat alueita 8694/4 ja 8694/5.

(tilan Vuoristo RN:o 257-421-7-4

omistajat)

Mielipiteen esittäjät edustavat KaivNro 8694/5 valtausalueen tilaa Vuoristo, RN:o 257-421-007-004, joka sijaitsee Grundträskin kylässä. Tilan määräala on 22,95 ha.

Mielipiteen esittäjät ilmoittavat vastustavansa valtausoikeuden myöntämistä seuraavin perustein:

Emme halua alueelle kaivostoimintaa ja pidämme siksi myös suunniteltuja tutkimuksia tarpeettomina. Harjoitamme alueella monipuolista metsätaloutta: tavanomaisen puunmyynnin lisäksi hankimme sieltä rakennus- ja polttopuita omaan käyttöön sekä hyödynnämme metsän tarjoamia marja- ja sienisatoja. Lisäksi alue kuuluu laajempaan metsästysalueeseen, johon myönnetään vuosittain hirven- ja peurankaatolupia. Metsästys on myös alueen omistajien tärkeä harrastus. Tämän lisäksi metsäluonnolla on suuri merkitys virkistysalueena.

Kyseinen metsäalue on muodostunut erottamattomaksi osaksi alkuaan maatalouselinkeinoa ja sittemmin heidän lastensa perheiden elämäntapaa.

ovat alueen aktiivisia käyttäjiä. Alueen menettäminen kaivostoiminnalle on kulttuurinen, taloudellinen sekä merkittävä henkinen tappio, jolle ei ole lähialueilta saatavissa korvaavaa vaihtoehtoa.

Alue rajoittuu lähelle asutusta, jonka asukkaiden elinympäristöön kaivostoiminta toisi merkittävän muutoksen. Kyseinen metsäalue on ainutlaatuisen kaunis vaihtelevine kallio- ja metsäalueineen ja siksi sen virkistyskäyttö ja merkitys palvelee laajasti Etelä-Kirkkonummen asukkaiden ulkoilu- ja virkistystarpeita.

Emme myöskään pidä hakemuksessa esitettyjä tieteellisiä perusteluja riittävinä luvan myöntämiselle. Hakija on perustellut valtaushakemustaan geologisiin karttoihin, kallion ikään sekä nimeltä mainitsemattomaan pro gradu -työhön viitaten. Emme pidä taloudellisesti perusteltuna tuottaa hakemuksessa mainittuja kvartseja ja maasälpää asutuksen rajoittamalla alueella. Suomen kallioperän yleisimmän kivilajiryhmän muodostavat erilaiset graniittiset kivilajit. Graniitti puolestaan koostuu pääasiassa kvartseista, kiilteestä sekä maasälvästä. Siten yleisten kivimineraalien hyödyntämistä alueella, joka sijaitsee lähellä voimakkaasti kasvavaa asutusalueetta, ei voida pitää perusteltuna. Hakija kertoo hakemuksessaan kalliotutkimusten, koeporausten ja mineraalitutkimusten teettämisestä GTK:lla. Siten voidaan epäillä hakijan mahdollisuuksia mahdollisten mineraalilyödysten ja malmioiden hyödyntämiseen.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri on Luonnonsuojeluliiton maakunnallinen piirijärjestö, joka seuraa Uudenmaan alueellisesti ja valtakunnallisesti merkittäviä ympäristöasioita. Kirkkonummen ympäristöyhdistys taas on Suomen luonnonsuojeluliiton Kirkkonummella toimiva rekisteröity paikallisyhdistys, jonka toimialaan kuuluu Kirkkonummen luonto- ja ympäristöasioiden seuraaminen ja niihin vaikuttaminen.

Yhdistykset lausuvat yhdessä seuraavaa:

Valtausalueen luontoarvot

Valtaushakemus sisältää huomattavan laajasti (yli 464 ha) metsäisiä alueita Kirkkonummen eteläosassa.

Itäisin valtausalue rajoittuu lähimmillään noin 200 metrin päähän Tavastfjärdenin Natura 2000 -alueesta. On mahdollista, että näin lähelle Natura-alueita tuotava kaivoshanke aiheuttaisi mm. lisääntyvän melun kautta haittoja Natura-lintuveden luontoarvoille. Tätä ei ole hakemuksessa arvioitu luonnonsuojelulain mukaisella tavalla.

Keskimmäinen valtausalue sisältää valtakunnallisesti arvokkaaksi luokitellun Kasabergetin kallioalueen (Suomen ympäristökeskus 2004. Luonnon ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat kallioalueet Uudellamaalla. Alueelliset ympäristöjulkaisut 350.). Käytännössä kaivosvaltauksen hankealue ja arvokkaan kallioalueen rajaukset ovat yhtenevät. Kaivoksen toteuttaminen vaatisi valtakunnallisesti arvokkaan geologisen muodostelman täydellistä tuhoamista. Kasaberget on osoitettu Uudenmaan vaihemaakuntakaavassa arvokkaana geologisena muodostumana. Lisäksi kaivosvaltauksen länsireunaa sivuaa maakuntakaavan maakunnallinen ulkoilureitti. Jatkosuunnittelun osana tehtävät tutkimukset heikentäisivät

osaltaan kallioalueen biologisia ja lähimaisemaan liittyviä arvoja. Lisäksi tämä valtausalue sijoittuu alle 0,5 km etäisyydelle Tavastjärdenin Natura 2000-alueesta.

Läntisin valtausalue kohdentuu Pilvijärven eteläpuoliselle laajalle metsäalueelle, jossa on säilynyt mm. biologisesti arvokasta suoluontoa. Tällä osalla kaivoshanke pirstoisi Kirkkonummen oloissa merkittävän yhtenäistä metsäaluetta sekä vaarantaisi osaltaan alueen vähintään maakunnallisesti merkittävien soidensuojeluarvojen säilymistä.

Hakemuksen puutteet

Hakemuksessa on erikoisia piirteitä, kuten hakijan alueelta otaksumat kaivoskivennäiset (kvartsi, maasälpä) sekä pohjatiedot, joiden pohjalta valtaushakemukset on tehty. Nämä ja monet muut hakemuksen yksityiskohdat ovat hyvin puutteellisia ja epämääräisiä. Ne eivät anna kuvaa edes teknistaloudellisesta toteuttamiskelpoisesta kaivoshankkeesta.

Yhteenveto

Vastustamme valtaushakemusta, koska se on puutteellinen muun muassa luonnonsuojelulain 10 luvun Natura 2000 -vaikutusarvioinnin osalta.

Hakijan vastine

Hakija lausuu annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin vastineenaan seuraavaa:

1. Rakentamistilanne - valtaushakemusalueilla on noin 100 käyttämätöntä rakennusoikeutta;

Haemme valtausoikeuksia eli pelkkää tutkimuslupaa jolloin rakennusoikeuksien olemassa olo ei estä tutkimuksia eikä tutkimus varsinaisesti aiheuta haittaa ympäristölle. Jos tutkimukset johtavat kaivosluvan myöntämiseen niin pyritään yhteistyössä maanomistajien ja kaavoittajan kanssa löytämään ratkaisun tulevien rakennuspaikkojen sijoittamiseksi siten että kaivostoiminta mahdollisimman vähän haittaa käyttämättömien rakennusoikeuksien hyödyntämistä. Kirkkonummen kunnan kaavoitusteknikon Mikael Petterssonin kanssa käydyn palaverin perusteella voidaan valtaosa niistä arviolta 88 rakennusoikeudesta jotka teoriassa sijaitsevat alueilla siirtää ko. maanomistajan samalle tilalle valtausalueen ulkopuolelle. Loput (arviolta noin 5 rakennusoikeutta) voidaan hyödyntää joko pienentämällä valtausaluetta hieman tai vaihtoehtoisesti siirtää rakennusoikeudet saman maanomistajan omistamille maille muualle. Kaikki nämä toimenpiteet voidaan suorittaa yleiskaavan hengen puitteissa.

2. Maakuntakaavatilanne – Uudenmaan maakuntakaava, arvokkaat maisemat

Nyt haemme pelkkää tutkimuslupaa joka ei varsinaisesti aiheuta haittaa ympäristölle eikä pilaa maisemia. Jos tutkimukset johtavat kaivosluvan myöntämiseen niin maisemat muuttuvat toisenlaisiksi. Louhimisen myötä syntyy paljasta kalliota ja mahdollisesti uusia järvimaisemia. Alueet hyvin suunniteltuina soveltuvat entistä paremmin kaikkeen virkistykseen. Kulttuurimaisemat ovat kyllä tärkeitä mutta eivät elätä paikkakuntaa. Kaivostoiminta toisi paikkakunnalle työpaikkoja ja vaurautta. Vaikka kulttuurimaisemat osittain muuttuisivat niin Kirkkonummelle jää jäljelle runsaasti koskemattonta, arvokasta luontoa ja kulttuurimaisemaa. Maakuntakaavassa mainittu tuleva ulkoilureitti voitaisiin suunnitella uudelleen tulevien virkistysalueiden mukaisesti (mahdollisen kaivoksen varalta).

Kaivostoiminnan on huomioitava vedenottotarpeet; ELY-keskuksen mukaan alueet eivät ole pohjavesialueita.

3. Yleiskaavatilanne

Kaavamerkinnot (M) sekä (MT) ovat tarkoitettu maatalous- ja metsätalouden ja siihen soveltuviin elinkeinojen harjoittamiseen. Mielestämme kyseinen kaivostoiminta voidaan rinnastaa maatalous- ja metsätalouteen soveltuviin elinkeinoihin koska paikan päällä lähinnä louhitaan mineraaleja ja haitat ovat lähinnä vähäinen melu ja pöly. Toiminta ei saastuta ympäristöä.

Luovomme valtaushakemuksessa alueista, joilla on A-1 -merkintä.

4. Luonto- ja maisemanäkökohdat

'Alueilla ovat luonnonsuojelukriteereillä huomattavia arvoja joiden säilyttäminen turvaa luonnon monimuotoisuutta'. Emme kiistä etteivät alueen monimuotoisuus olisi sinällään tärkeää. Suomenmaa on täynnä alueita joiden luonnon monimuotoisuutta on tärkeä säilyttää. Joskus joudutaan kuitenkin tällaisille alueille perustamaan kaivoksia ja kaivostoiminnan loputtua pyritään sitten palauttamaan luonnon monimuotoisuus ja varmistamaan että kaivostoiminnasta on ollut mahdollisimman vähän haittaa. Ennen mahdollisen kaivostoiminnan aloittamista on kunnan kanssa yhteistyössä suunniteltava miten toimintaa voidaan harjoittaa siten että virkistyskäyttö (kuten esim. muuttolintujen seuranta) ei kokonaan vaaranna. Samaten kaivostoimintaa ja siihen liittyvää puunkaatoa ei voida aloittaa alueilla lintujen tai nisäkkäiden pesintäaikana. Kaivostoiminta tulisi olemaan mielestämme riittävällä etäisyydellä Natura-alueista. Onhan Natura-alueita perustettaessa varsinaisten suojelukohteiden ympärille otettu alueisiin mukaan riittävät suoja-alueet. Muussa tapauksessa Natura-alueiden suojelulainsäädännössä pitäisi olla selkeät määritteet suojavyöhykkeille. Näin ei kuitenkaan ole. Tässä yhteydessä viitataan Vantaan kaupungin alueella olevaan Pitkähaan täyttömäkeen, joka rajoittuu Natura-alueeseen. Tällainen ylijäämämaiden varastointi ei mitenkään poikkea kaivostoiminnasta.

5. Kunnanarkkitehdin lausunnossa sitaatti; "Kaivostoiminnalla olisi vaikutusta ympäristöön mutta myöskin elinympäristöön mm. kulttuurisella, sosiaalisella ja taloudellisella tasolla."

Yhdymme näihin mielipiteisiin. Maisemat muuttuisivat mutta ei välttämättä negatiiviseen suuntaan etenkin jos maisemointi otetaan huomioon alusta asti kaivostoimintaa suunniteltaessa. Kaivostoiminta toisi työpaikkoja ja vaurautta alueelle. Toisaalta ilman työtä ihminen turhautuu tai jopa masentuu eikä pysty täysimääräisesti nauttimaan luonnosta ja sen tarjoamista virkistymismahdollisuuksista.

6. ELY-keskus on huolissaan mm. liito-oravien pesä- ja levähdyspaikoista

Kun suoritamme valtausalueen mukaista tutkimusta emme vaaranna mahdollisia liito-oravan pesiä taikka levähdyspaikkoja koska pyrimme välttämään puiden kaatamista alueilla. Jos tutkimukset johtavat kaivostoimintaan on toiminta aloitettava eläinten pesintäajan ulkopuolella (niin lintujen kuin nisäkkäiden suhteen). Lienee mahdoton tehtävä todistaa ettei liito-orava liiku jollakin tietyllä alueella. Ei ole kuitenkaan tiedossa, että valtaushakemusalueilla olisi liito-oravia. Liito-orava kysymys nousee aina esille kun kyseessä on kaivos-, tie- ym. suurempia hankkeita. Emme halua missään nimessä haitata liito-oravan elinympäristöä mutta koska todisteita ei ole että alueella ylipäätään olisi kyseisiä eläimiä

pidämme riittävänä, että kaivostoiminnan laajetessa selvitämme uusien alueiden liito-oravatilanteen ja vältämme niiden mahdollisten pesintäpaikkojen tuhoamista.

7. Museovirasto – muinaisjäänökset

Rajaamme valtausaluehakemuksessa muinaisjäänösalueet pois ja sitoudumme varovaisuuteen koskien mahdollisia uusia muinaisjäänöslöytöjä.

8. Luonnonsuojeluliitto

Suomen Luonnonsuojeluliitto esittää kannanottonaan monia epämääräisiä väitteitä mm. että alueella ei ole kvartsia ja maasälpää ja että niiden louhiminen ei ole taloudellisesti kannattavaa. Nythän kyseessä on vasta valtauslupa, joka mahdollistaa alueiden tarkemman tutkimisen. Todettakoon kuitenkin jo tässä yhteydessä että alueen kvartsi ja maasälpäpitoisuudet ovat jo tarkkaan tutkittu ja tiedossa (tohtori Kosusen gradutyö) ja mitä todennäköisimmin kaivostoiminta tulee olemaan hyvin kannattavaa.

Kaivoslain mukaan kaivosvaltausta ei saa myöntää mm. 8) ilman erityistä syytä asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella, jos kunta vastustaa sitä alueiden käyttöön liittyvästä pätevästä syystä; (15.12.2000/1102)

Erityiset syyt kaivosvaltauksen ja kaivosluvan myöntämiselle:

A. Valtausalueilla on kauttaaltaan laaja ja rikas maasälvän (55-59 %, kalimaasälpä+plagioklaasi) ja kvartsin (30-40 %) esiintymä. Eli alueen kokonaiskvartsi-maasälpäpitoisuus on noin 90 %. Plutooni on geologisesti nuorempaa maaperää jolloin osa kvartsin ja maasälvän esiintymästä on sellaisessa (säröttömässä) muodossa että se voidaan sellaisenaan hyödyntää HiTec sovelluksiin (lamellirakenteisiin). Esiintymä on helposti ja edullisesti hyödynnettävissä avolouhoksena. Tällaisia säröttömiä alueita on Suomessa vain muutama.

Obbnäsin (Kirkkonummen valtausalueet) alueen mineraalipitoisuudet ovat seuraavat:

Mikrokliini (kalimaasälpä) 48%, kvartsi 30%, plagioklaasi (maasälpä) 11%, sarvivälke 6%, biotiitti 4% ja muut 1%.

Lähde: Tohtori Paula Kosusen gradutyö (kopioita liitteessä) sekä Kiviteollisuusliitto ry:n luonnonkivikäsikirja

B. Toinen syy valtausluvan ja potentiaalisen kaivosluvan myöntämiselle (jonka myöskin Kirkkonummen kunta on vastineessaan huomioinut) on mahdollisen tulevan kaivoksen taloudellinen/työllistävä vaikutus ja mahdollisuus viedä kaivannaismineraaleja.

Lainaus Helsingin Sanomien kolumnista 17.4.2013 Risto Pennanen;

”Suomesta siirtyy pois tuottavaa teollisuustyötä. Uudet työpaikat ovat syntyneet huonommin tuottaville palvelualoille. Niidenkin syntyminen on tosin jatkossa epävarmaa, sillä teollisuuden väheneminen syö myös palvelujen kasvualustaa.

Näyttää todennäköiseltä, että Nokian, metsäteollisuuden ja myös monen suuren konepajayrityksen investoinneista iso osa menee lähivuosinakin Suomen ulkopuolelle. Kun suurten yritysten investoinnit polkevat paikallaan, pitää Suomen löytää jostain muuta

yritystoimintaa”, esim. kaivosteollisuus. Kirkkonummen potentiaalinen kaivos voi työllistää kymmeniä, jopa satoja henkilöitä kun toiminta on saatu hyvin käyntiin.

Vaikkakin kyseessä nyt on pelkkä tutkimusluvan hakeminen niin tässä yhteydessä huomioidaan jo edeltäkäsikin kaikissa osapuolten vastineissa mahdollisen tulevan kaivostoiminnan vaikutukset.

Lopuksi todettakoon että valtaosalla valtausalueiden maanomistajista ei näytä olevan mitään huomautettavaa suunniteltua kaivostoimintaa vastaan.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määrään lukematta. Valitusaika päättyy **2.7.2014**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

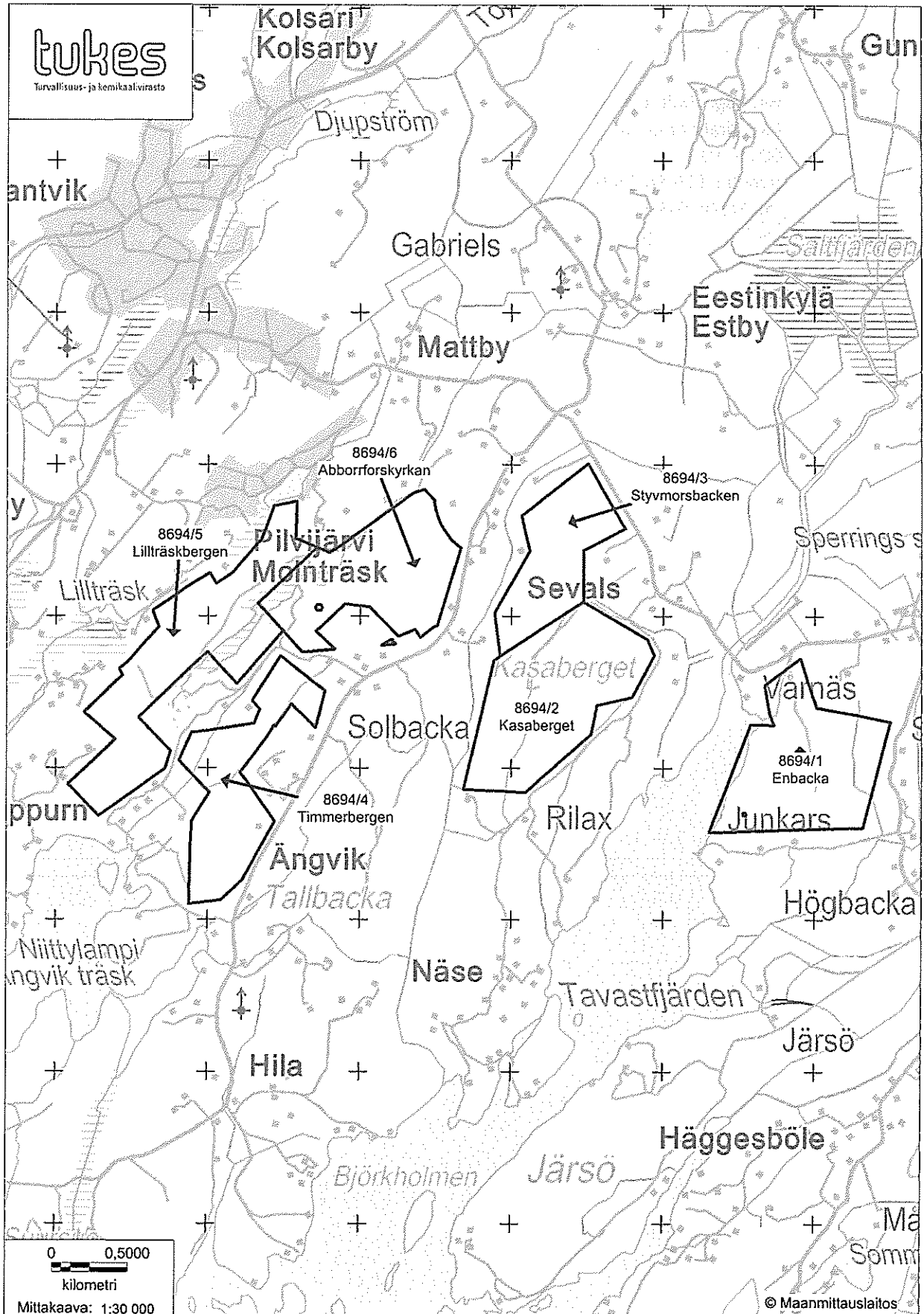
Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

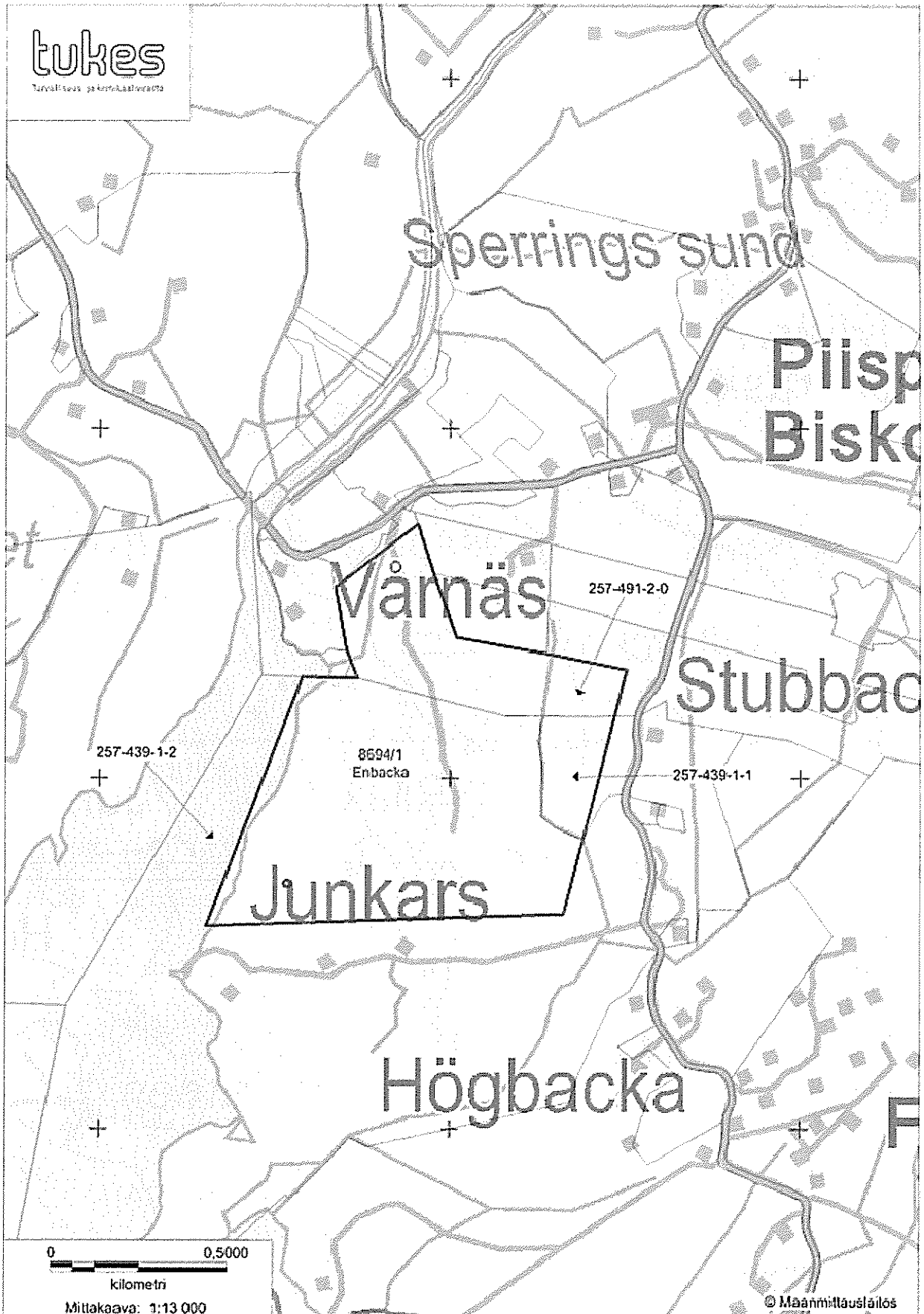
Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
puhelin: 029 56 42000
telekopio: 029 56 42079
sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

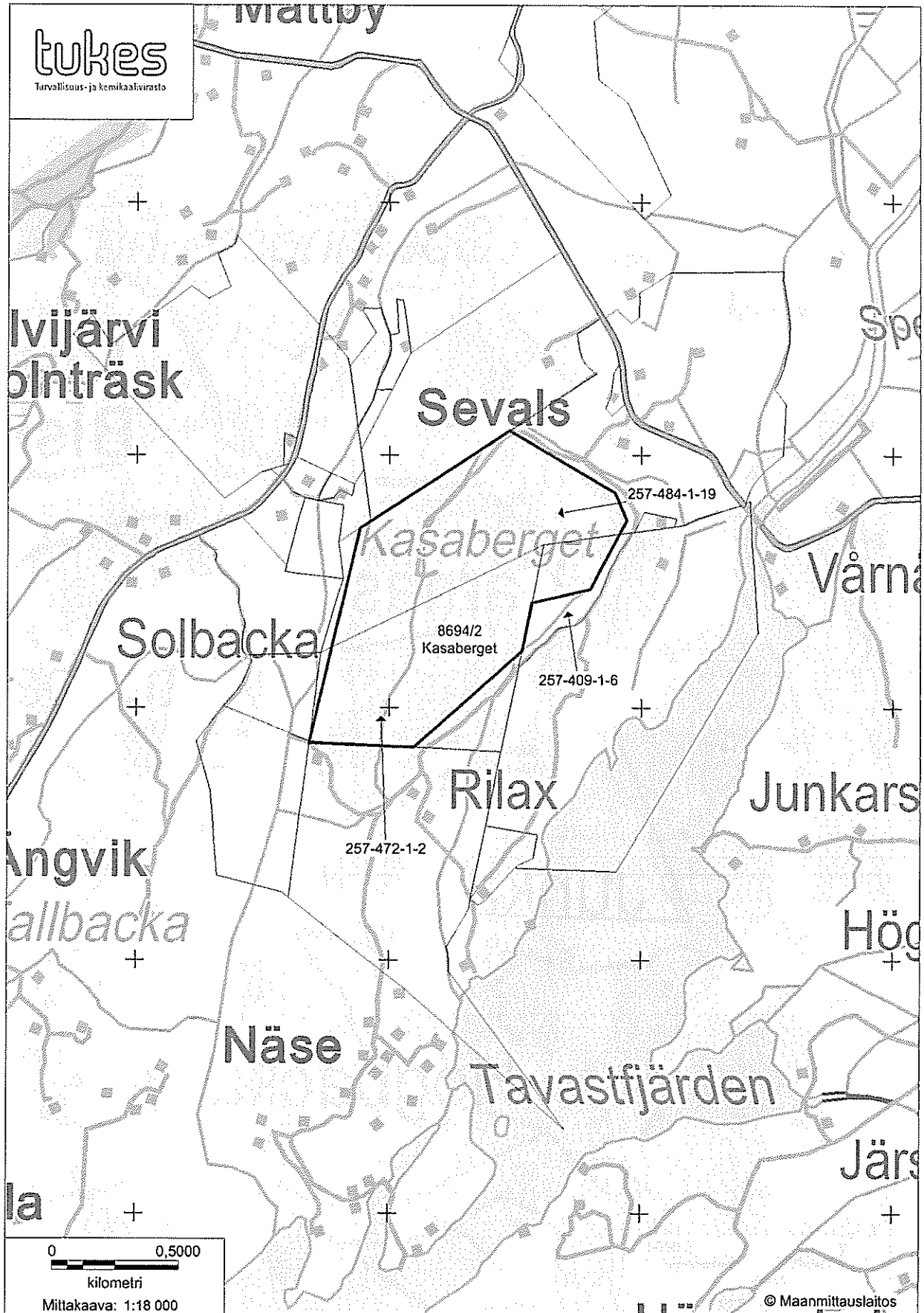
Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

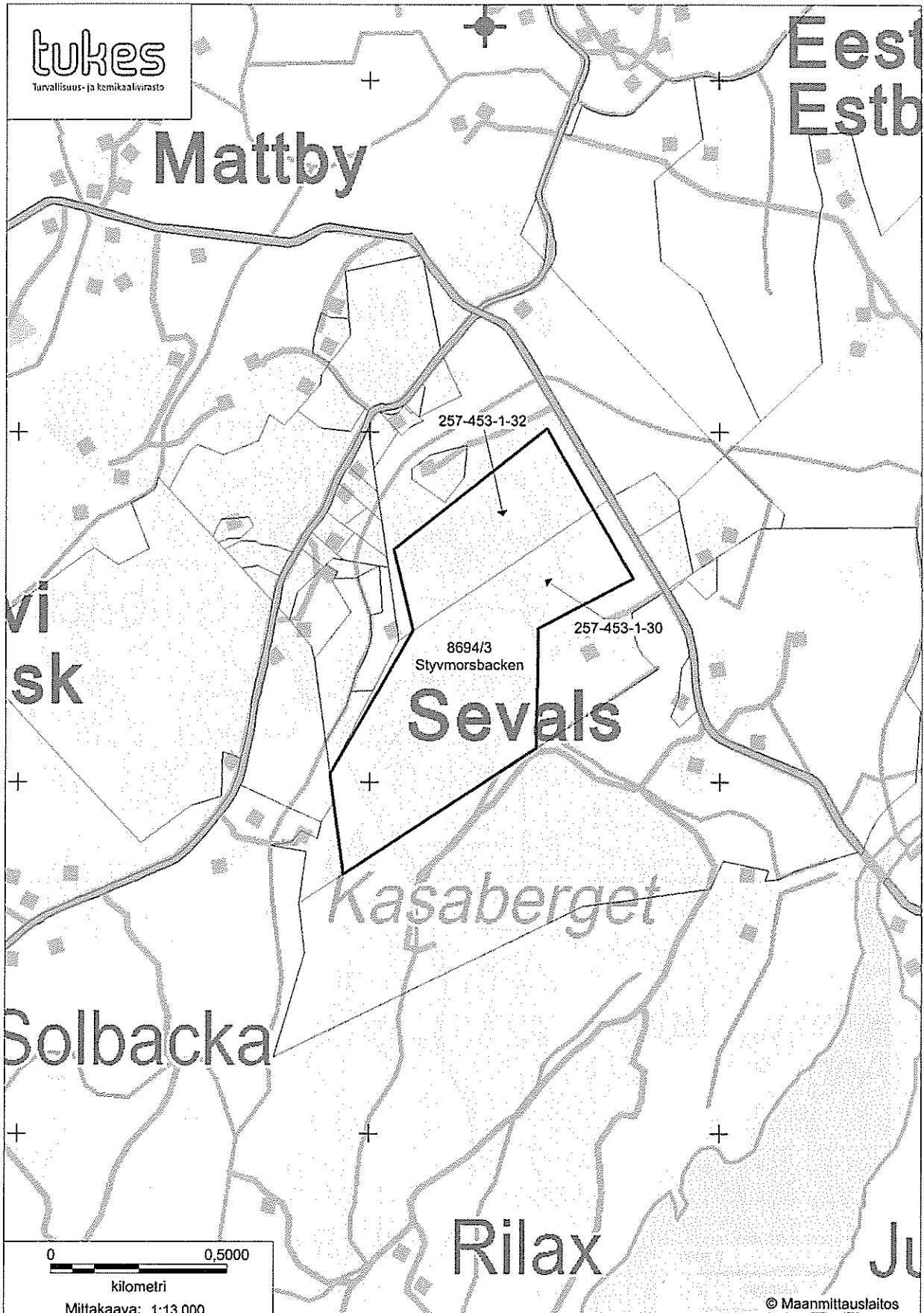
Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

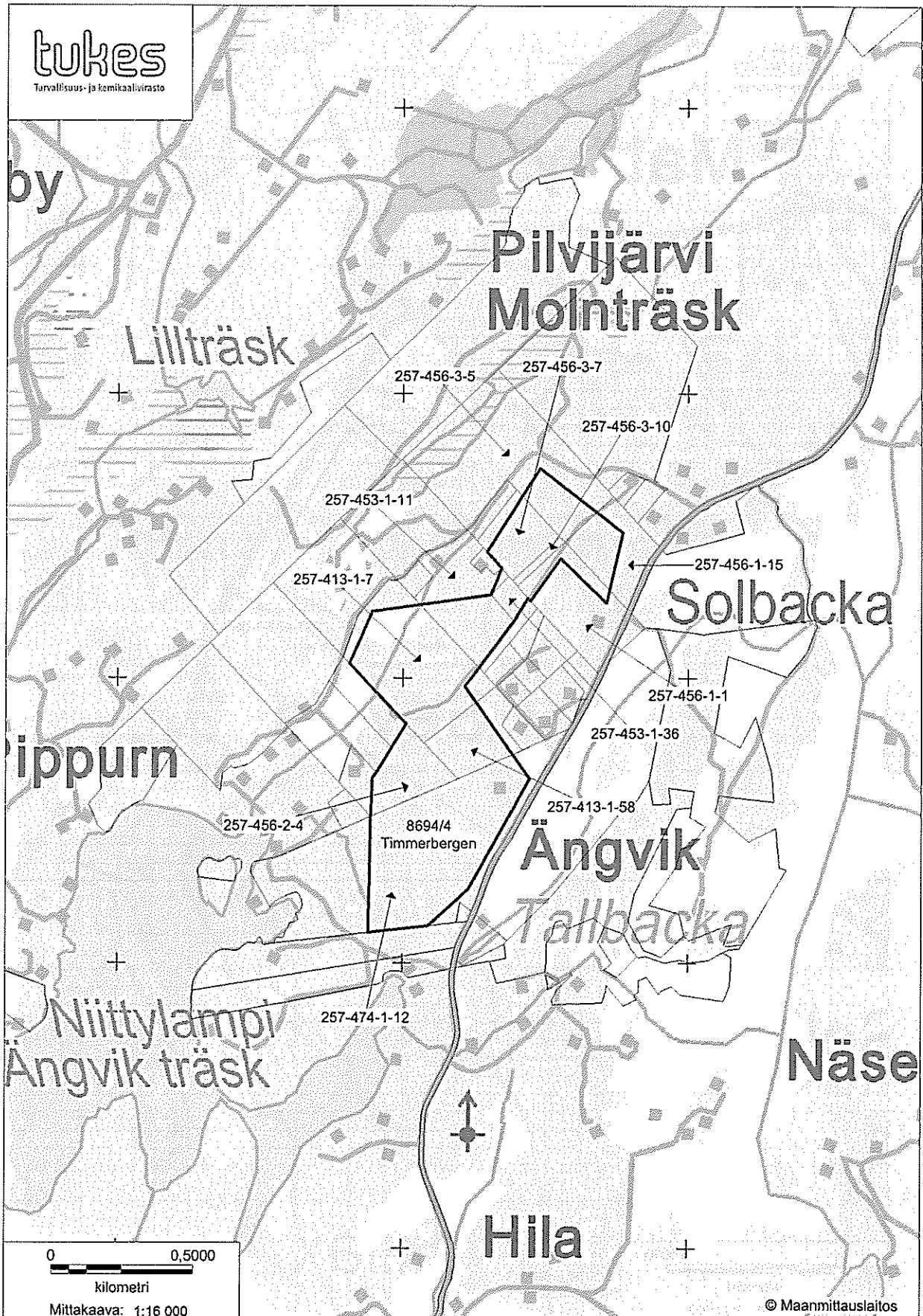
Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

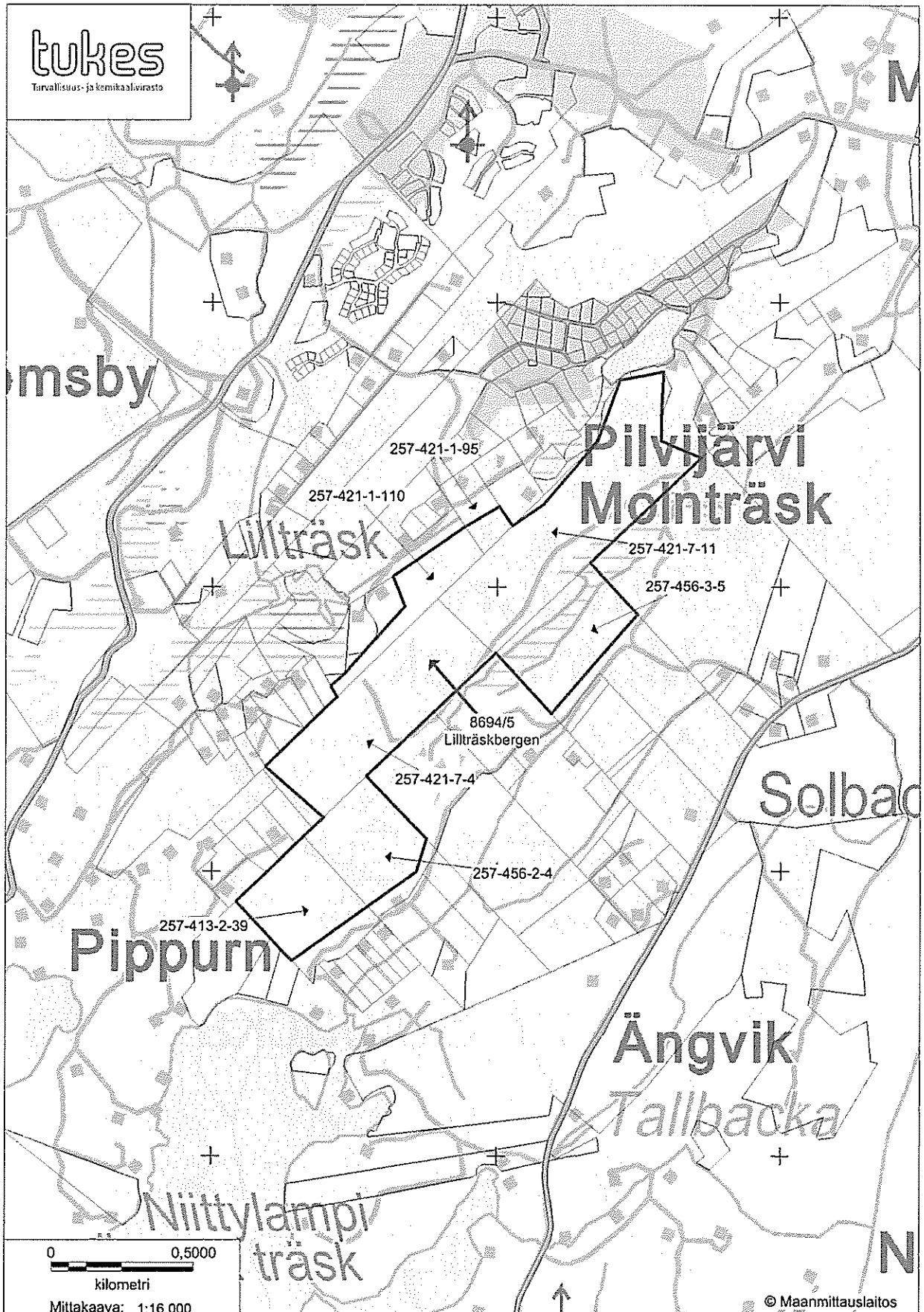
Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

